

گزارش «شهروند» از کاهش سفره‌های آب‌های زیرزمینی در دشت‌های ممنوعه «قروه»، «دهگلان» و «چاردولی»

سایه کویر بر دشت‌های شرقی کر دستان

| شیروان یاری |

نبض دشت‌های ممنوعه «قروه»، «دهگلان» و «چاردولی» به دلیل کاهش سفره‌های آب زیرزمینی به شماره افتاده است. این خبر ترازیک را مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای کردستان در جلسه شورای حفاظت‌از منابع آبی کردستان فریاد زد.

«اقبال شاشانظری» می‌گوید زندگی و حیات آبی دشت‌های شرقی کردستان رو به موت‌است و اگر هیأت دولت با اختصاص اعتبار ویژه وزارت نیرو و کشاورزی را مکلف به برق دار کردن و نصب کنتورهای هوشمند بر چاه‌های عمیق و نیمه‌عمیق نکند شش‌ریان آب دشت‌ها از نبض زندگی می‌افتد. او گفت: در دشت‌های ممنوعه شرق استان یک هزار و ۷۹۴ حلقه چاه عمیق و نیمه‌عمیق غیرمجاز شناسایی شده‌است.

به گفته او، ۱۲ هزار هکتار از زمین‌های کشاورزی دشت‌های قروه، دهگلان و چاردولی به صورت غیرمجاز از آب‌های زیرزمینی استفاده می‌کنند و برداشت بی‌رویه و غیرقانونی بهر بهر درازن موجب نابودی دشت‌های شرقی استان شده‌است.

او از شناسایی ۹ هزار و ۵۸۳ حلقه چاه غیرمجاز و فاقد پروانه بهره‌برداری با سطح ۵۱ هزار هکتار زمین‌های زیر کشت در مناطق آزاد استان نیز خبر داد و گفت: پرونده کشاورزان حفار متخلف این تعداد از چاه‌های غیرمجاز به مراجع قضایی فرستاده شده‌است.

به گفته‌او، تاکنون براساس رأی محاکم قضایی ۴ هزار حلقه چاه غیرمجاز پر و مسلوب‌المنفعه شده‌است و پرونده مابقی نیز در حال اجرای حکم یا در مرحله رسیدگی قضایی است.مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای کردستان با لحن و بیانی تلخ دادستان سیر صعودی کاهش سفره آب‌های زیرزمینی دشت‌های شرقی استان را روایت کرد و گفت: در چند دهه گذشته سطح آب سفره‌های زیرزمینی دشت دهگلان ۳۱ متر، قروه ۱۰ و چاردولی ۱۵ متر کاهش یافته‌است.

او اجرای طرح نجات بخشی دشت‌های شرقی استان را شرط صوبه‌ی شش‌ریایی آبی آب کشور خیر داد و گفت: براساس مفاد این مصوبه تا اقی ۲۰سال آینده تأمین و پمپاژ ۶۰۰میلیون مترمکعب آب برای احیای

۱۱ آب مصادف با شش تاسوعاندر کرده بودم

که به مرکز توانبخشی نزدیک محل سکونتکم کمک کنیم. انتهای کوچه بن‌بست به مرکز رسیدم. مجمعی بزرگ به‌نام مرکز توانبخشی حضرت علی (ع) گنجهانی‌من را به‌واحددر یافت کمک‌های غیرنقدی راهنمایی کرد. رفتم کالای نذری‌ام را دادم. موقع تحویل کارمند مرکز گفت برای دریافت رسیدبه‌واحداداری مراجعه کنم.

دو خانم خوش‌برخوردنشسته‌بودندو بر گه‌های رسید کالارا را بر می‌کردند. از در چوبی آن واحد می‌شد فهمید که قدمت ساختمان بالاست. وقتی نشستمتا تبر که را از کارشناس تحویل بگیرم چند سوال ذهنم را درگیر کرده بود. تصمیم گرفتم آنها را از آن خانم ببرسم

– در این مرکز توانبخشی از چه تعداد مددجو نگهداری می‌شود؟

– در این مرکز توانبخشی از حدود ۳۰۰ دختر بالای ۱۳سال که دارای ناتوانی ذهنی و جسمی هستند به‌صورت شبانه‌روزی نگهداری می‌شود. ما این‌جا معلولان ذهنی-جسمی را به چند دسته تقسیم کردیم. همه ناتوان ذهنی هستند اما تفاوت‌هایی دارند. یک دسته که کلاً توان هیچ نوع حرکتی حسی‌بلع را ندارند که برایشان غذاها را به‌صورت پوره آماده‌می‌کنیم یا با سرهمه آنها می‌دهیم. یکسری دچار بیماری‌هایی از قبیل: دیابت، فشارخون و... هستند که رژیم خاص غذایی دارند و دسته سوم معلولانی هستند که توان حرکتی دارند اما به لحاظ ذهنی دچار مشکل هستند.

– این مرکز چندسال فعالیت می‌کند؟

– قدمت آن مرکز به ۵۰سال پیش برمی‌گردد.

– در بست است که بیشتر مردم به این‌طور مراکز کمک می‌کنند اما مرکز بیشتر به کمک نقدی نیاز دارد یا غیر نقدی؟

استان را از دلایل کاهش سفره‌های آب زیرزمینی می‌داندومی‌گوید قدمت تاریخی سفره‌های زیرزمینی دشت‌های چاردولی، قروه و دهگلان به هزاران سال پیش برمی‌گردد.

«طالب‌حیدری» به «شهروند» گفت: «در ۲۰سال اخیر الگوی مصرف آب و کشت محصولات کشاورزی در زمین‌زراعی این دشت‌ها از دیم‌به آبی تغییر یافته‌است. به گفته‌او کشاورزان ساکن دشت‌های ممنوعه شرقی کردستان به جای کشت گندم به کشت سیب‌زمینی، پیاز و جالیسز روی آورده‌اند که میزان مصرف آب این محصولات چندبرابر گندم و جو است.

این مقام مسئول هوشناسی نسبت به افت شدید سفره‌های زیرزمینی هشدار داد و گفت: کاهش میزان آب دشت‌های قروه و دهگلان در فرآیند زمانی موجب فروپاشی و ناپایداری خاک می‌شود.

به گفته او دشت‌های قروه و دهگلان با مساحت ۱۲۰هزار و ۷۰۰هکتار حدود ۴درصد از مساحت استان را دربرمی‌گیرد و این پتانسیل خوبی برای رونق اقتصاد کشاورزی و دامپروری در منطقه است. به گفته حیدری، میزان بارندگی سالانه در این دشت‌ها ۳۰۰ تا ۵۰۰ میلیمتر است که آورده سالانه آب حاصل از بارندگی مدیریت‌عامل شرکت آب منطقه‌ای کردستان استقرار گروه‌های گشت و بازرسی در سطح استان، نصب کنتورهای هوشمندآب و برق روی تمام چاه‌های برقی، کنترل و نظارت بر چاه‌های دارای پروانه بهره‌برداری و مسلوب‌المنفعه کردن چاه‌های فاقد پروانه و ساماندهی شرکت‌های حفاری را از سیاست‌های وزارت نیرو و هدف کاهش افت و جبران کسری حجم مخازن آب زیرزمینی عنوان کرد.

به گزارش این مقام تأمین آب استان، از ۱۰۰ درصد میانگین مصرف آب استان کردستان ۹ درصد بر بخش خانگی، یک‌درصد در بخش صنعت و ۹۰ درصد در بخش کشاورزی مصرف می‌شود.

بخش غلط کشاورزی، دشمن دشت‌های شرقی مدبر کل هوشناسی کردستان تغییر الگوی کشت و عدم مدیریت درست مصرف آب در دشت‌های شرقی

را به دلیل دشت‌های وسیع و موثر در چرخه اقتصاد کشاورزی و گردشگری مهم خواند و افزود: شماری از بهره‌برداران منفعت‌گرای کردستانی با حفاری غیرمجاز ویران‌داشت بی‌رویه نهاده‌آب زندگی طبیعی این دشت‌های زیبارا به‌مخاطره انداخته‌اند.

او این رفتارکشاورزان ضد توسعه و ناشاکر نعمت‌های الهی را نکوهش کرد و گفت: دود غلیظ رفتار بهره‌برداران و حفاران غیرمجاز بر سیمای سبز دشت‌های شرقی و شهروندان متمدن و دلسوز کردستان می‌نشیند.

مقام عالی دولت در کردستان به تصریح هشدار داد که اگر مسئولان با همراهی و مشارکت تشکل‌های غیردولتی حوزه راه را بر تخریب گران دشت‌های ممنوعه سد نکنند تا چندسال آینده رنگ کویر بر سفره سبز مخملی شرق کردستان سایه می‌اندازد.

استاندار کردستان آب را اساسی‌ترین چالش امروز و آینده دنیا دانست و گفت: برای حفاظت از منابع آبی موجود با شناسایی افراد خاطی- اعمال محکومیت قضایی، پرداخت هزینه‌های هفگفت مالی معادل چند برابر خسارت وارده به حیات دشت‌های شرقی برای بهره‌برداران غیرمجاز و افزایش تعرفه آب‌بهای مصرفی برای کشاورزان دارای پروانه بهره‌برداری می‌توان از سرعت‌نابودی دشت‌های ممنوعه استان کاست.

زاهدی برسای صیانت و حفاظت علمی و عملی به تصریح به معاون سیاسی امنیتی خود تأکید کرد که در اسرع وقت جلساتی با حضور مدیران آب منطقه‌ای، برق، جهاد کشاورزی و دادگستری و نیروی انتظامی برای ساماندهی و نحوه برخورد با چاه‌های غیرمجاز و اضافه برداشت چاه‌ها بر گزار کنند. او بر رفتارکردن چاه‌های عمیق و نیمه‌عمیق کشاورزی تأکید کرد و افزود: برای نظارت و پایش میزان مصرف آب کشاورزی مطابق الگوی مصرف و پروانه بهره‌برداری باید کنتور هوشمندروزی چاه‌نصب شود. استاندار کردستان تدوین و تبیین الگوی کشت مناسب توسط کارشناسان جهاد کشاورزی متناسب با وضع منابع آبی استان را ضروری‌اناست.

جامعه‌هستند.

– بیشتر در چه زمان‌هایی مجتمع به کمک نیاز دارد؟

در ایام بی‌مناسبت معمولاً در این ایام کمک‌های کمی به مجتمع می‌شود. برخی مواقع ناچاریم با آخرین تماس بگیریم و از آنها تقاضای کمک کنیم. اما در مناسبت‌ها مثل اعیاد و شهادت‌ها معمولاً کمک‌های زیادی به مرکز می‌شود.

سؤالات من تمام می‌شود و چند نفر هنگام پرسش و پاسخ ما کمک‌هایشان را اهدا می‌کنند. دوست دارم بچه‌ها را ببینم اما توان دیدن آن‌ها را ندارم. از مرکز خارج می‌شوم ولی همچنان ذهنم درگیر است.

به این مرکز می‌توان در خصوص پزشکی، ارتوپدی، پیراپزشکی، پرستاری، روانکاو و مددکاری، حتی از صنوف مختلف مانند: خیاطی، آرایشگری و... کمک‌های داوطلبانه‌رساند.

همچنین این مجتمع ماهیانه به کالاهایی نیاز دارد. بسیاری از شرکت‌های تولیدی مواد غذایی آرایشی و بهداشتی، نساجی، پلاستیکی و ... کالاهایی دارند که به‌دلیل نزدیک بودن تاریخ انقضایشان غیرقابل فروش است. با اهدای این اقلام علاوه بر کمک معنوی، بنا بر آیه سوره بقره چندین برابر آن به خودما باز می‌گردد.

می‌توانم بگویم این مرکز یک نمونه از ده‌ها مرکز است که در سطح شهر تهران به معلولان ذهنی و جسمی خدمات رسانی می‌کند و حتما در کنار محل سکونت هر یک از ما یکی از این مراکز وجود دارد. کافی است با دقت بیشتری محیط اطرافمان را ببینیم. تا دستان بی‌یاری را باری‌رسان باشیم. این مرکز در مینی سیتی، بلوار نیروی زمینی، خیابان ازگل، کوچه توانبخشی، انتهای کوچه واقع‌شده‌است.

جامعه

تهران جهان شهر فرهنگی؛ از نخیل تا واقعیت

| نسیم شاهواری * |

شورت شهر مقاومت‌کننده در برابر جهانی شدن عنوان شده‌است. به‌طور کلی معیارهای شهرهای جهانی و «شهر فرهنگی»، «همپوشانی بسیاری با یکدیگر دارند، شاخص‌هایی نظیر جریان سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی، ترافیک مکالمات خارجی، تعداد میزبان اینترنتی، تعداد رستوران و کافه‌های زنجیر‌ه‌ای، تجارت روزنامه، تعداد سفار تخانه در کشور و... از جمله شاخص‌های مشترک آنهاست. عدم دستیابی شهر تهران به جایگاه شهرهای جهانی، و امتیاز بسیار اندک آن در شاخص‌های مذکور نشان‌دهنده عدم دستیابی این شهر به برند «شهر فرهنگی» است.

این درحالی است که این شهر دارای ویژگی‌های منحصر به‌فرد است. وجود طبیعی متنوع از شمال تا جنوب و از غرب تا شرق، موقعیت جغرافیایی آن در کره زمین و مرکزیت ویژه آن به لحاظ سیاسی، داشتن تعداد قابل ملاحظه مراکز دانشگاهی و پایگاه‌های مهم علم و فناوری، تنها نمونه‌هایی از این ویژگی‌هاست. با وجود این ویژگی‌ها آنچه این شهر را به شهری مقاومت‌کننده بدل کرده است، چیست؟

مهم‌ترین مولفه‌های برندسازی شهری، شامل سه مولفه «پرساخت‌ها، دست‌اندر کاران (شش‌کای) برندسازی و دارایی و واقعیت شهر» است. دست‌اندر کاران برندسازی شامل طیفی از نهادهای دولتی داخلی تا اشخاص حقیقی یا حقوقی خارجی است. اجتماع، هماهنگی و انسجام این شش‌کا با یک هدف واحد و عزم آنها برای برندسازی مهم‌ترین عامل ایجاد برند محسوب می‌شود. با توجه به وجود «پتانسیل‌های» این شهر، نیاز به بررسی دو مولفه زیر ساخت و دست‌اندر کاران برندسازی است. که مولفه اول (زیرساخت)، نیز بر سایه مولفه دوم حاصل می‌شود. از همین رو به نظر می‌رسد ایجاد سیستم و تشکل یکپارچه و برگرفته از نهادهای عمومی و خصوصی داخلی و خارجی، با عزمی راسخ و هدفی مشترک، یگانه‌راه رسیدن به برند جهانی برای شهر تهران است.

«کارشناس ارشد بن‌رنامه‌ریزی شهری دانشگاه شهید بهشتی

ذره بین

ناامنی اجتماعی چیست؟

| الهه فرزعلیان * |

نیست). از قضا با آغاز عصر مدرن و گذر از دوران سنت (که البته به عقیده بیشتر جامعه‌شناسان در کشور ما هنوز این دوران گذار طی نشده‌است) جامعه ما با ویژگی‌های دوران مدرن و مقتضیات آن درگیر شد. از جمله این ویژگی‌ها که کشورهای پیشرفته هم دارای آن هستند فرادگرایی است. اما مازیرساخت‌هایش را آماده نکرده بودیم. ما قوانین متنقدی در این‌راه فقط منافع خودشان را در نظر توانسته بودیم جمع‌گرایی را در افراد درونی کنیم. فرادگرایی ایرانی به افراد اجازه می‌دهد که به هر قیمتی شده به دنبال مقاصد و لذایذ خود باشند و در این‌نحی فقط منافع خودشان را در نظر داشته باشند. در نتیجه بی‌اخلاقی اجتماعی کشوری را که تمام خیابان‌هایش به نام شهیدان مزین است فرا گرفته‌است. احساس ناامنی تنها مربوط به وجود بزهدکاری آشکار در جامعه یا زدی و قتل نیست. ایرانی حتی در جایی که هیچ‌کس هم نیست از سایه خودش می‌هراسد.

بنابراین احساس تعلق به اجتماع نمی‌کنیم و همین امر باعث به وجود آمدن دور دیالکتیکی خودخواهی اجتماعی می‌شود. احساس اضطراب، تنهایی و ترس از پیامدهای انکارناپذیر این پدیده است که در نوع شدید خود در برخی موارد منجر به عزت‌گزینی و دوری از اجتماع خواهد شد و این گونه‌است که جامعه ایران به جامعه‌ای ذراهی واژه‌م‌گسسته تبدیل می‌شود.

« دانشجو دکتری جامعه‌شناسی دانشگاه سراسری کاشان (گرایش بررسی مسائل اجتماعی ایران)

